

บ่าอประชาดเมพันธ์

สำนักงานเกษตรอีกเมืองเชือก

ข่าวเดือนภูมิเดือนมีนาคม 2567 ฉบับที่ 4/2567

ไรเดง ศัตรุมันสำปะหลัง

ชื่อวิทยาศาสตร์: ไรเดงหม่อน *Teranychus truncatus* Ehara

ไรเดงมันสำปะหลัง *Oligonychus biharensis* Hirst

วงศ์: Tetranychidae อันดับ : Acariformes รูปร่างลักษณะไรเดงเป็นแมลงประเพณีปากคุด อยู่รวมเป็นกลุ่มตามใต้ใบพืช ตัวเมียขยายพันธุ์โดยไม่ต้องผสมพันธุ์ (Parthenogenesis) ขยายพันธุ์ได้รวดเร็ว ซึ่งพักร้อน ตัวเมียวางไข่ตัวละ ๔ - ๑๓ ฟอง วางไข่เป็นฟองเดียว ระยะไข่ ๕ - ๕ วัน ตัวอ่อนมี ๓ ระยะระยะแรกมี ๖ ขา ระยะที่ ๒ - ๓ มี ๘ ขา รวมอายุ ๖ - ๑๐ วัน ตัวเต็มวัย มี ๘ ขา อายุประมาณ ๑๕ วัน ปกติไรเดงจะไม่ค่อยเคลื่อนไหว ลักษณะการทำลาย ไรเดงที่เข้าทำลายมันสำปะหลังมีอยู่ ๒ ชนิด คือ ไรเดงหม่อน และไรเดงมันสำปะหลัง โดย ไรเดงหม่อน ดูดกินน้ำเลี้ยงตามใต้ใบจากส่วนในล่างและขยายบริเวณขึ้นส่วนยอด ไรเดงมันสำปะหลัง ดูดกินน้ำเลี้ยงบนหลังใบของส่วนยอดและขยายบริเวณลงสู่ส่วนล่างทำให้ ตาลีบ ในเหลืองชื้ด ม้วนงอ และร่วง มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของมันสำปะหลัง ถ้าการระบาดเกิดขึ้นในมัน ที่ยังเล็ก อาจทำให้ต้นมันสำปะหลังตายหรือทำให้การสร้างหัวของมันสำปะหลังลดลง

เตือนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในมันที่เพิ่งปลูกใหม่ อายุ ๑ - ๓ เดือน เนื่องจากช่วงนี้ฝนทึบช่วง สภาพอากาศแห้ง กลางวันอากาศร้อนและมีลมพัดแรงให้ระวังการระบาด ของไรเดงศัตรุมันสำปะหลังทำลายยอดอ่อน ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการ ในมันสำปะหลังเหลืองชื้ดเป็นรอยขีด หรือจุดด่างเหลือง ในม้วนงอ ให้รีบเก็บใบที่เสียหายไปเผาทำลาย nokaplang และ รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน เพื่อหาแนวทางป้องกันกำจัดก่อนเกิด การระบาดรุนแรง

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
๒. อนุรักษ์ศัตรุธรรมชาติ เช่น ด้วงเต่า ด้วงปีกสัน และเรตัวท้า
๓. หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทึบช่วงเป็นระยะเวลานาน
๔. หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง หากพบเก็บไปเผาทำลาย nokaplang

๕. เผาภารณ์จำเป็นต้องใช้สารเคมีอามีทรัช ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ให้พ่นเฉพาะบริเวณที่มีไรเดงทำลาย และไม่ควรพ่นสารเคมีเข้าเกิน ๒ ครั้ง